

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचे मराठी भाषांतर)

सर्वोच्च न्यायालयाचा अहवाल

रामनगर केन अँड शुगर कंपनी लिमिटेड

१९६०
मे -५

- विरुद्ध -

जतीन चक्रवर्ती आणि इतर

(पी. बी. गजेंद्रगडकर, के. एन. वांचू आणि के. सी. दास गुप्ता, जेजे.)

विध्वंसक क्रियाकलाप – सार्वजनिक उपयोगिता , चिंता - कामगारांकडून संप - प्रतिस्पर्धी युनियनशी समझौता प्रलंबित – सेटलमेंट सर्व कामगारांवर बंधनकारक असल्यास - संपाची कायदेशीरता - पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायदा, 1950 (1950 चा *wb XIX*), कलम 2 (9) (e), स्पष्टीकरण (ii) - औद्योगिक विवाद कायदा, 1947 (1947 चा 14), उपकलम 18 (3) (d), 22 (I)(d), 24 (I) (i).

जिथे सार्वजनिक उपयोगिता क्षेत्रातील कामगारांच्या दोन प्रतिस्पर्धी संघटना, साखर उद्योग, कामगार संघटनेच्या संपूर्ण मंडळाला व्यापून टाकणाऱ्या मागण्या मांडतात आणि त्यापैकी एक नियोक्त्याशी सामंजस्यपूर्ण कार्यवाही करत असताना, दुसरा संप सुरू करतो, अशा सामंजस्याने कोणताही तोडगा निघतो. औद्योगिक विवाद कायदा, 1947 च्या कलम 18 (3) (d) अंतर्गत कार्यवाही सर्व कर्मचाऱ्यांना बंधनकारक असणे आवश्यक आहे आणि संप, कायद्याच्या कलम 22 (1) (d) च्या तरतुदीनुसार असणे आवश्यक आहे. तसेच त्याचे उल्लंघन आणि कायद्याच्या कलम 24 (t) (i) अंतर्गत बेकायदेशीर असणे आवश्यक आहे.

कामगारांवर सामंजस्य बंधनकारक करणाऱ्याअगोदर झालेल्या समझौता अनिवार्य ठेवण्यासाठी, समेटाच्या प्रक्रियेत भाग घेतलेल्या युनियनचे असल्याचे दर्शविण्यासाठी आवश्यक नव्हते. कारण

कायद्याच्या कलम 18 अंतर्गत सेटलमेंटला विस्तारित ऑपरेशन देणे आहे .

द असोसिएटेड सिमेंट कंपनी लि. पोरबंदर - विरुद्ध - त्यांचे कामगार, [1960] 3 एस सी आर 157 आणि मी. न्यू इंडिया मोटर्स (पी) लिमिटेड वि. केटी मॉरिस, [1960] 3 एस सी आर 350, संदर्भित.

परिणामी, जेथे कनिष्ठ न्यायालयांनी कायद्याच्या चुकीच्या दृष्टिकोनातून, पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायदा, 1950 च्या कलम II अंतर्गत बेकायदेशीर संपात सामील होण्यासाठी विध्वंसक क्रियेच्या गुन्ह्यातून काही कामगारांना निर्दोष मुक्त केले. या आधारावर प्रतिस्पर्धी संघ ज्याला ते सामंजस्य प्रक्रियेत सहभागी नव्हते, अशा निर्दोष सुटका बाजूला ठेवली पाहिजे.

फौजदारी अपीलिय अधिकार क्षेत्र : फौजदारी अपील क्रमांक 96/1959.

फौजदारी पुनर्निरीक्षण अर्ज क्रमांक 1577/1956 मध्ये कलकत्ता उच्च न्यायालयाने 19 ऑगस्ट 1957 रोजी दिलेल्या निकालातून विशेष रजेद्वारे अपील 3 ऑगस्ट 1956 रोजी न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग यांच्या आदेशामुळे उद्भवलेला कृष्णनगर, नादिया, १९५४ च्या जी. आर. प्रकरण क्रमांक ६९ मध्ये .

अपीलकर्त्यासाठी : सी. के. दफ्तरी, सॉलिसिटर जनरल ऑफ इंडिया आणि पीके चटर्जी,

प्रतिवादी हजर झाला नाही.

5 मे 1960 रोजी न्यायालयाने अहवाल देण्यात आला .

१९६०
रामनगर केन
अँड
शुगर कंपनी लि.
वि.
जतीन चक्रवर्ती
गर्जेद्रगडर
जे.

गर्जेद्रगडकर, जे. – विशेष लीव्हद्वारे केलेले हे अपील 1947 च्या औद्योगिक विवाद अधिनियम, 14 च्या कलम 22 (1) (d) च्या तरतुदीच्या बांधकाम आणि परिणामाबद्दल एक छोटा प्रश्न उपस्थित करते, (यापुढे “कायदा” असे संबोधले जावे)

अपीलकर्ता रामनगर केन अँड शुगर कं. लि., कलकत्ता ही भारतीय कंपनी कायद्यांतर्गत

अंतर्भूत झालेली कंपनी आहे आणि नादिया जिल्ह्यातील प्लेसी येथील कारखान्यात एक जीवनावश्यक वस्तू असलेल्या साखर उत्पादनाचा व्यवसाय करते. अपीलकर्त्याला 8 ऑक्टोबर 1953 रोजी जारी केलेल्या अधिसूचनेद्वारे सार्वजनिक उपयोगिता चिंता किंवा सेवा म्हणून घोषित करण्यात आले. अपीलकर्ता त्याच्या व्यवसायात 545 कायमस्वरूपी पुरुष आणि अनौपचारिकरित्या मजूर वगळता 703 हंगामी पुरुष कामगार काम करतात. अपीलकर्त्याने नियुक्त केलेले बहुसंख्य कामगार हे रामनगर केन अँड शुगर कंपनी एम्प्लॉईज युनियनचे (येथे - नंतर “कर्मचारी संघटना” संबोधण्यात येते), तर अल्प कामगार हे रामनगर शुगर मिल वर्कर्स युनियन नावाच्या प्रतिस्पर्धी युनियनचे आहेत (यापुढे “कामगार संघटना” संबोधले जाते). असे दिसते की, 9 डिसेंबर 1953 रोजी कामगार संघटनेने अपीलकर्त्याकडे मागण्या सादर केल्या. नंतर 20 जानेवारी 1954 रोजी कर्मचारी संघटनेने अशाच काही मागण्या मान्य केल्या. त्याच दिवशी कामगार संघटनेने अपीलकर्त्याला संपाची नोटीस दिली. 1 फेब्रुवारी 1954 रोजी सामंजस्य अधिकाऱ्यासमोर एक बैठक झाली; ज्यामध्ये कर्मचारी संघटना आणि अपीलकर्ता उपस्थित होते. या बैठकीची नोटीस कामगार संघटनेलाही देण्यात आली होती. 2 फेब्रुवारी 1954 रोजी अपीलकर्त्याने सामंजस्य करणाऱ्या अधिकाऱ्याला सुचवले की, या विषयावर दोन संघटनांच्या प्रतिनिधींशी स्वतंत्रपणे चर्चा करावी. परंतु या सूचनेला कामगार संघटनेने आक्षेप घेतला. त्यानंतर कामगार संघटनेने समेट अयशस्वी झाल्याचे गृहीत धरून सलोखा अधिकारी यांना कळवले. परिणामी, 3 फेब्रुवारी 1954 रोजी सामंजस्य अधिकाऱ्याने अधिनियमाच्या कलम 12, उप-कलम (4) अंतर्गत केवळ कामगार संघटनेशी सलोखा अयशस्वी झाल्याबद्दल आपला अहवाल पाठविला. 25 फेब्रुवारी 1954 रोजी अपीलकर्ता आणि कर्मचारी संघटना समझोत्यावर पोहोचले आणि ते समझोत्याच्या मेमोच्या स्वरूपात नोंदवले गेले ज्यावर दोन्ही पक्षांनी रीतसर स्वाक्षरी केली होती. दरम्यान, 13 फेब्रुवारी 1954 रोजी कामगार संघटनेने संप सुरू केला. या संपाच्या परिणामी अकरा प्रतिवादीं विरुद्ध पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायदा 19/1950 च्या कलम 11 अंतर्गत तक्रार दाखल करण्यात आली आणि त्यानंतर त्यांच्यावर आरोप निश्चित करण्यात आले.

प्रतिवादींविरुद्धच्या आरोपाचे प्रकरण असे होते की, 13 फेब्रुवारी 1954 रोजी किंवा सुमारे, प्लेसी येथे त्यांच्यापैकी प्रत्येकाने विध्वंसक कृत्ये केली, ज्याचा उद्देश किंवा रामनगर केन अँड शुगर कंपनीच्या कामात अडथळा आणणे, विलंब करणे किंवा प्रतिबंधित करणे शक्य होते, जी साखरेच्या उत्पादनासाठी सार्वजनिक उपयोगाची संस्था होती. वादातील संप बेकायदेशीर नसल्याच्या कारणास्तव प्रतिसादकर्त्यांनी आरोप अमान्य करून दोषी नसल्याची कबुली दिली. त्यांनी 13 फेब्रुवारी 1954 रोजी संपावर गेले होते, हे नाकारले गेले नाही; तथापि, असा आग्रह करण्यात आला की, संप कायदेशीर असल्याने आरोप सिद्ध झाला असे म्हणता येणार नाही. विद्वान दंडाधिकाऱ्यांनी प्रतिवादींची याचिका ग्राह्य धरली आणि प्रतिवादींची निर्दोष मुक्तता केली. अपीलकर्त्याने कलकत्ता उच्च न्यायालयात सुधारित अर्ज करून दोषमुक्तीच्या या आदेशाच्या अचूकतेला आव्हान दिले. तथापि, उच्च न्यायालयाने संप बेकायदेशीर नसल्याचा आणि ट्रायल मॅजिस्ट्रेटच्या निष्कर्षाशी सहमती दर्शवल्यामुळे त्याचा पुनर्निरीक्षण अर्ज अयशस्वी झाला. त्यानंतर अपीलकर्त्याने उच्च न्यायालयात प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला. परंतु त्याचा अर्ज फेटाळण्यात आला. त्यानंतर अपीलकर्त्याने या न्यायालयाकडून स्पेशल लीव्हसाठी अर्ज केला आणि मिळवला; आणि तिच्या वतीने आमच्यासमोर एकच मुद्दा मांडला जातो, तो म्हणजे हा संप बेकायदेशीर नव्हता. या निष्कर्षापर्यंत पोहोचून खालील न्यायालयांनी कायद्याच्या कलम २२ (I) (d) च्या तरतुदींचा चुकीचा अर्थ लावला आहे.

या मुद्द्याचा विचार करण्यापूर्वी पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायद्यातील संबंधित तरतुदींचा संदर्भ घेणे आवश्यक आहे. या कायद्याच्या कलम 11 मध्ये अशी तरतूद आहे की, जर एखाद्या व्यक्तीने कोणतेही विध्वंसक कृत्य केले तर त्याला पाच वर्षांपर्यंतच्या कारावासाची किंवा दंडाची किंवा दोन्ही शिक्षा होऊ शकते. कलम 2 (9) (ई) नुसार विध्वंसक कृत्याचा अर्थ, - अशी कोणतीही कृती म्हणून परिभाषित करते जी हेतू असेल किंवा अडथळा आणू शकेल, विलंब किंवा प्रतिबंधित करेल (i) कोणतेही काम किंवा ऑपरेशन, किंवा (ii) वाहतुकीचे कोणतेही साधन 1960 आवश्यक आहे. औद्योगिक विवाद 1947 मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे औद्योगिक विवादात

कोणत्याही जीवनावश्यक वस्तूचे उत्पादन, खरेदी, पुरवठा किंवा वितरण या बाबींचा अंतर्भाव असणे आवश्यक आहे. औद्योगिक विवाद कायदा, 1947 चे कलम 24, सहकलम (ई) च्या नुसार औद्योगिक विवाद पुढे चालवणारा कायदा आहे, असे मानले जाणार नाही. अशाप्रकारे हे स्पष्ट आहे की, जर संप बेकायदेशीर मानला गेला असेल तर ते पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायद्याच्या कलम 2 (9) (ई) नुसार परिभाषित केल्याप्रमाणे विध्वंसक कृत्य होईल. ही स्थिती कनिष्ठ न्यायालयांमध्ये स्वीकारली गेली आहे. त्यामुळेच आमच्या निर्णयामागे एकच प्रश्न उपस्थित होतो की, कायद्याच्या कलम २४ अन्वये संप हा बेकायदेशीर संप आहे का?

कायद्याच्या कलम 24 मध्ये तरतूद आहे की, कलम 22 किंवा कलम 23 चे उल्लंघन करून संप सुरू केल्यास किंवा घोषित केल्यास तो बेकायदेशीर असेल. ते आपल्याला कलम 22 मधील तरतुदींकडे घेऊन जाते, आणि आम्हाला हे शोधले पाहिजे की, ते सुरू करताना 13 फेब्रुवारी 1954 रोजी झालेल्या संपात प्रतिवादींनी कायद्याच्या कलम 22 (1) (d) च्या तरतुदींचे उल्लंघन केले होते. कलम 22(1) (d) मध्ये असे नमूद केले आहे की, सार्वजनिक संस्थेत नियुक्त केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने सामंजस्य अधिकाऱ्यासमोर कोणतीही सामंजस्याची प्रक्रिया प्रलंबित असताना आणि अशा कार्यवाहीच्या समाप्तीनंतर सात दिवसांनंतर सामंजस्य कराराचे उल्लंघन केल्याबद्दल संपावर जाऊ नये. या तरतुदीचा परिणाम स्पष्ट आहे. सामंजस्य प्रक्रिया प्रलंबित असताना सार्वजनिक संस्थेत कामगार संप घोषित केला गेला, जो बेकायदेशीर आहे. त्यावेळी अपीलकर्ता आणि प्रतिवादी यांच्यात कोणतीही सामंजस्य कराराची प्रक्रिया प्रलंबित होती का? याच प्रश्नाचे उत्तर सध्याच्या अपीलमध्ये मागितले आहे. प्रतिसादकर्त्याचे म्हणणे आहे की, ते ज्या कामगार संघटनेशी संबंधित होते, त्यांनी 2 फेब्रुवारी 1954 रोजी समेटाची कार्यवाही सोडली होती आणि प्रत्यक्षात समेट किंवा सामंजस्य अधिकाऱ्याने 3 फेब्रुवारी 1954 रोजी आपला अयशस्वी सामंजस्याचा अहवाल सादर केला होता; आणि म्हणून, कामगार संघटना आणि अपीलकर्ता यांच्यात 5 फेब्रुवारी 1954 नंतर कोणतीही सलोख्याची कार्यवाही प्रलंबित नव्हती. कोणत्याही परिस्थितीत जेव्हा सरकारला सलोखा अधिकाऱ्याचा अयशस्वी अहवाल प्राप्त झाला. दुसरीकडे,

अपीलकर्त्याचे म्हणणे आहे की, कर्मचारी संघटनेसोबतची सलोख्याची कार्यवाही 25 फेब्रुवारी 1954 पर्यंत चालू होती. आणि खरेतर त्या तारखेला पक्षकारांमध्ये समझोता झाला होता आणि त्यांनी रीतसर स्वाक्षरी केली होती. अपीलकर्त्याचा युक्तिवाद असा आहे की, अपीलकर्ता आणि कर्मचारी संघटना यांच्यातील सामंजस्य प्रक्रिया, प्रलंबित राहिल्याने 13 फेब्रुवारी 1954 रोजी ज्या संपात उत्तरदाते सामील झाले होते, तो संप बेकायदेशीर ठरतो असा अपीलकर्त्याचा युक्तिवाद आहे. उच्च न्यायालयाने असे गृहीत धरले आहे कि ते दाखवले जात नाही. प्रतिसादकर्ता कर्मचारी संघटनेचे आहेत हे मानणे शक्य होत नव्हते. या दृष्टिकोनाच्या अचुकतेलाच आपल्यासमोर आव्हान दिले जाते.

या अपीलामध्ये उपस्थित केलेल्या प्रतिस्पर्धांच्या वादाच्या गुणवत्तेचे कौतुक करताना कायद्याचे प्रयोजन लक्षात घेणे आवश्यक आहे. कोणत्याही विषयावर औद्योगिक विवाद तेव्हाच उपस्थित केला जाऊ शकतो जेव्हा तो युनियनद्वारे किंवा काम करणाऱ्या कामगारांच्या मंडळाद्वारे उपस्थित केला जातो. जेव्हा एखादा औद्योगिक विवाद अशाप्रकारे उपस्थित केला जातो आणि तो एकतर तडजोडीने किंवा निवाड्याद्वारे ठरवला जातो तेव्हा त्याच्या कार्याची व्याप्ती आणि परिणाम कायद्याच्या कलम 18 द्वारे विहित केले जातात. कलम 18 (1) असे सांगते की, नियोक्ता आणि कामगार यांच्यात कराराद्वारे आलेला समझोता किंवा सलोख्याच्या कार्यवाहीच्या दरम्यान बंधनकारक असेल; तर कलम 18 (3) मध्ये अशी तरतूद आहे की, सलोख्याच्या कार्यवाहीदरम्यान आलेला समझोता जो अंमलात आणण्यायोग्य झाला आहे. तो निर्दिष्ट केलेल्या सर्व पक्षांना बंधनकारक असेल. (a), (b), (c) आणि (d) सह-कलम (3). कलम 18 (3) (d) हे स्पष्ट करते की, सहकलम (a) किंवा (b) मध्ये संदर्भित पक्ष कामगार, जे की, आस्थापनेमध्ये किंवा आस्थापनाच्या एखाद्या भागामध्ये कामावर होते. जसे की, ज्यांच्याशी विवादाच्या तारखेशी संबंध आहे आणि त्यानंतर त्या आस्थापनेमध्ये किंवा भागामध्ये कार्यरत असलेल्या सर्व व्यक्ती होते. 25 फेब्रुवारी 1954 रोजी झालेल्या सामंजस्य प्रक्रियेदरम्यान अपीलकर्ता आणि कर्मचारी संघटना यांच्यात जो समझोता झाला होता, तो केवळ त्या युनियनच्या सदस्यांनाच बांधील नाही, यात

शंका नाही. परंतु त्या तारखेला अपीलकर्त्याच्या आस्थापनेमध्ये कार्यरत असलेल्या सर्व कामगारांना बांधील होता. याचा अपरिहार्यपणे अर्थ असा आहे की, प्रतिसादकर्ते उक्त सामांजस्याला बांधील असतील आणि ते प्रतिस्पर्धी युनियनचे असले तरीही. कामगारांना सलोखा हा बंधनकारक करण्यासाठी हे दर्शवणे आवश्यक नाही की, ते कामगार युनियनचे आहेत, आणि जे समेटकर्त्यासमोरील वादात सामील होते. कलम 18 चे संपूर्ण धोरण हे न्यायालयात आलेल्या समझोत्याला विस्तारित स्वरूप देते असे दिसते आणि हीच ती वस्तू आहे, ज्यासह अशा संमेटाला बांधील असलेल्या व्यक्तींच्या चार श्रेणीमध्ये निर्दिष्ट केल्या आहेत. 18 सहकलम (3) नुसार. या संदर्भात आम्ही या न्यायालयाच्या अलीकडील दोन न्यायनिवड्यांचा संदर्भ घेऊ शकतो, जिथे अधिनियमाच्या कलम 19 (6) आणि कलम 33 (1) (अ) अंतर्गत समान प्रश्न विचारात घेतले आहेत. (संदर्भ : द असोसिएटेड सिमेंट कंपनी लि., पोरबंदर वि. त्यांचे कामगार (1) आणि मेसर्स. न्यू इंडिया मोटर्स (पी.) लि. वि. केटी मॉरिस (2)).

कलम 22 (1) (d) च्या अन्वयार्थवर या स्थितीचा महत्त्वपूर्ण प्रभाव आहे. जेव्हा कायदेशीर तरतूद कोणत्याही सलोख्याच्या कार्यवाहीच्या प्रलंबिततेचा संदर्भ देते, तेव्हा त्याचा अर्थ कोणत्याही सलोखा कार्यवाहीचा अर्थ असा केला गेला पाहिजे; ज्यामुळे सलोखा अधिकाऱ्यासमोर समझोता होऊ शकेल आणि जो तोडगा सर्व संबंधित कामगारांना बांधील असेल; दुसऱ्या शब्दांत, जर एक युनियन आणि नियोक्ता यांच्यात सामांजस्याची कार्यवाही प्रलंबित असेल आणि ती नियोक्ताच्या सर्व कर्मचाऱ्यांशी संबंधित असेल, तर उक्त सलोखा कार्यवाही प्रलंबित राहणे हे नियोक्ताच्या सर्व कर्मचाऱ्यांवर प्रतिबंध असेल. कलम 22 (I) (d) अंतर्गत सदर कार्यवाही प्रलंबित असताना सार्वजनिक संस्था सेवा संपावर जाईल. आमच्या मते, हे बांधकाम विहित केलेल्या सामांजस्य समझोत्याच्या प्रभावाच्या विशिष्ट तरतुदींशी सुसंगत असेल. 18 (3) (d) आणि कायद्याच्या सामान्य धोरणाशी सुसंगत आहे; किंवा सार्वजनिक संस्था सेवेत कार्यरत असलेल्या एका संघटनेला संपावर जाण्याची परवानगी दिल्यास, या युनियनच्या सदस्यांच्या तसेच उर्वरित कामगारांच्या सामाईक मागण्यांचा विचार केला जात असला तरीही यामुळे औद्योगिक शांतता

विनाकारण बिघडते. प्रकरणात सांगितलेला नियोक्ता आणि त्याचे इतर कर्मचारी दुसऱ्या युनियनद्वारे प्रतिनिधित्व करतात. विचाराधीन सलोख्याची कार्यवाही विशिष्ट मागण्यांपुरती मर्यादित कर्मचाऱ्यांच्या विशिष्ट वर्गापुरती मर्यादित असेल तर ही दुसरी बाब असेल. अशा परिस्थितीत असे म्हणता येईल की, ज्या इतर कामगारांना या मागण्यांमध्ये स्वारस्य नाही. ते या कार्यवाहीला बांधील नसतील, तथापि, हा या प्रकरणाचा आणखी एक पैलू आहे, ज्याच्याशी सध्याच्या अपीलामध्ये संबंध नाही. दोन्ही संघटनांनी अपीलकर्त्याला सादर केलेल्या मागण्यांची सनद आम्ही पाहिली आहे आणि हे स्पष्ट होते की, या मागण्यांमध्ये अपीलकर्त्याच्या सर्व कर्मचाऱ्यांचा समावेश आहे, केवळ एका विभागाचा समावेश नाही; दुसऱ्या शब्दांत, दोन्ही सनदांमध्ये त्यांच्या फायद्याच्या मागण्या आहेत, अपीलकर्त्याच्या सर्व कामगारांना मान्य करण्याचा हेतू आहे; त्या अपीलकर्त्याद्वारे चालवल्या जाणाऱ्या आस्थापनाच्या एका वेगळ्या भागाशी संबंधित कामगारांच्या एका विभागाच्या मागण्या नाहीत. दोन संघटनांनी केलेल्या मागण्या आहेत, यात काही शंका नाही. पण त्या एकाच भूमिकेला व्यापतात आणि प्रत्यक्षात त्या सर्व कामगार संघटनेने केलेल्या मागण्यांचे प्रतिनिधित्व करतात. किंबहुना अपीलकर्ता आणि कर्मचारी संघटना यांच्यात झालेल्या सामंजस्याचा तोडगा कामगार संघटनेच्या सदस्यांना कर्मचारी संघटनेइतकाच लाभला आहे. तसे असल्याने आम्हाला वाटते की, खालील न्यायालयांनी कायद्याच्या कलम 22 (1) (d) च्या तरतुदींवर अवास्तव आणि कायद्याने प्रतिबंधित असलेली चूक केली होती. आमच्या मते, अपीलकर्ते आणि कामगार संघटना यांच्यातील सामंजस्याची कार्यवाही प्रलंबित असल्याने कलम 22 (1) (d) मधील तरतुदी विचाराधीन संपाकडे आकर्षित करतात आणि कलम 24 (1) (i) अंतर्गत सदर संप बेकायदेशीर ठरवतात. जर संप बेकायदेशीर असेल तर ते खालीलप्रमाणे आहे कि प्रतिवादींनी पश्चिम बंगाल सुरक्षा कायद्याच्या २(९)(e) नुसार परिभाषित केल्यानुसार विध्वंसक कृतीत भाग घेतला आहे आणि म्हणून त्यांनी कलम ११ अंतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा केला आहे.

आम्ही, त्यानुसार उच्च न्यायालयाने प्रतिवादींच्या बाजूने दिलेला दोषमुक्तीचा आदेश

बाजूला ठेवू आणि आरोप केलेल्या गुन्ह्यासाठी त्यांना दोषी ठरवू. सॉलिसिटर-जनरल यांनी आम्हाला न्याय्यपणे सांगितले आहे की, अपीलकर्ता या न्यायालयात अधिनियमाच्या कलम 22 (1) (d) अन्वये असलेल्या तरतुदीनुसार प्रतिवादींना दोषी ठरवण्यासाठी आणि त्यांना कठोर शिक्षा ठोठावण्याच्या हेतूने नव्हे, तर कायद्याच्या महत्त्वाच्या प्रश्नावर निर्णय घेण्यासाठी आला आहे. या खटल्याच्या परिस्थितीत आम्ही प्रतिवादींना दोषी ठरवले आणि प्रत्येकाला एक रुपया दंड भरावा, असे निर्देश दिले तर न्याय पूर्ण होईल, असे आम्हाला वाटते.

अपील मंजूर करण्यात येते.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X-X-X-X